

KO TE

KAHITI O NIU TIRENI.

HE MEA TA I RUNGA I TE MANA O TE KAWANATANGA.

PONCKE, TAITE, HUNE 18, 1885.

"Ture arai mo te Hoko Tahae i nga Whenua Maori, 1881."

PANUITANGA.

Tari Maori, Poncke, Hune 9, 1885.

TIMATA atu i te 1 o nga ra o Hurae e haere ake nei ka tu ko te Tumaaki me nga Kai-whakawa o te Kooti Whakawa Whenua Maori anake hei Komihana Kai-tiaki i raro i "Te Ture Arai mo te Hoko Tahae i nga Whenua Maori, 1881," a ko nga Tiiti katoa e meingatia ana kia whakamana i raro i tana Ture, me nga pukapuka ranei whakahahe ki ana Tiiti kia kua e whakamana, me tuku atu ki te Kai-Rehita o te Kooti Whakawa Whenua Maori o te Takiwa e takoto ai te whenua e meingatia ana kia tukua, a ma taua Kai-Rehita e tuku atu ki te Komihana Tiaki.

He mea whakahau,
NA TE KUIHI,
Heckeretari.

Panuitanga i raro i "Te Ture Whakatikatika i nga Ture Whenua Maori, 1883."

NOTEMEA kua whakaturia a William Ioris raua ko Mandiera Manka, me William Ioris raua ko Hanuera Tangatahina, hei Kai-tiaki i raro i nga tikanga o "Te Ture Whakahaere i nga Whenua Tuturu o nga Maori, 1867," me nga Ture Whakatikatika i tana ture, mo nga take me nga paanga o Te Waero, Te Rimene Rire me Te Abikorohai, Maori o Niu Tireni, me nga take me nga paanga o Karanama Riki, Maori o Niu Tireni, i roto i te whenua e mau nei te whakaaturanga i roto i te Kupu Apiti ki tenei, kei te takoto hoki te tikanga here ki runga ki tana whenua, a kua puta he tono kia unuhia ana here.

Na, he whakaatu tenei kia mohiotia ai e meingatia ana kia unuhia tonutia te here i runga i tana take me ana paanga, ina pahure nga ra e ono tekau i muri mai i te perohitanga o tenei Panuitanga ki te *Gazette* me te *Kahiti*, he mea kia taea ai e ana Kai-tiaki te reti i tana whenua mo nga tau kotahi tekau ma-wha timata i te tahi o nga ra o Aperira, 1883.

He mea tuhi i Poncke i tenei te ono o nga ra o Hune, i te tau o te tatou Ariki kotahi mano e waru rau e

HONE PARANHI,
Minita mo te Taha Maori.

E TE ATUA TOHUNGIA TE KUIHI!

KUPU APITI.

TERA pihi whenua katoa ki Te Ororo i te Takiwa o Wairapa, e mohiotia ana ko Okurupatu, e 5,600 nga eka i roto

nui ake iti iho ranei, haunga ia te wahi o tana poraka e takoto ana i te taha whaka-te-tonga o te huanui abu atu i Mahitaone ki Tanera ki Runga, me tona wahi katoa o 20 nga eka i roto kua wehea mo nga kai-tuku i te reti.

Panuitanga i raro i "Te Ture Whakatikatika i nga Ture Whenua Maori, 1883."

(L.S.) WILLIAM F. DRUMMOND JERVOIS, Kawana.
HE PANUITANGA.

NOTEMEA kua whakaturia te whenua i roto i te Kupu Apiti ki tenei ki tetahi tangata Maori o Niu Tireni i raro i etahi tikanga here, a kua puta te tono kia unuhia tana here:

Na he whakaatu tenei kia mohiotia ai tona ka unuhia tonutia te here i runga i tana whenua e Te Kawana, ina pahure nga ra e ono tekau i muri mai i te perohitanga o tenei Panuitanga ki te *Gazette* me te *Kahiti*.

He mea tuku atu i raro i te Runga o His Excellency Sir William Francis Drummond Jervois, Kawana o te Koroni o Niu Tireni, he mea whakaputa i raro i te Hiri o tana Koroni i te WE o te Kawana i Poncke, i tenei te waru o nga ra e Aperira, i te tau o te tatou Ariki kotahi mano e waru rau e waru tekau ma-wha.

HONE PARANHI,
Minita mo te Taha Maori.

E TE ATUA TOHUNGIA TE KUIHI!

KUPU APITI.

ERANI wahi o Waotu ki te Haki Nama 2 Poraka, Vaikato hui katoa nga eka i roto i ana wahi e 25, e meingatia ana kia riro i te Karama kei tuinga kua, whare waea hoki, e mau na te whakaaturanga i roto i te mapi o tana whenua kei te Tari Ruri i Akarana e takoto ana.

KOOTI WHENUA MAORI, NIU TIRENI,
TAKIWA O KIHIPASE.

IRUNGA i tetahi whakaaturanga a te Kooti i timata nei tona tuinga ki Waiomatatini i tana Takiwa i te 15 o nga ra o Hanuere, 1885, i runga hoki i te whakaaturanga o tetahi kereme mo te whakawakanga o tetahi pihi whenua i roto i tana Takiwa ko Hautanoa te ingoa:

I runga hoki i te tono whakawa tuarua a Herewini Te Hau me etahi atu, kia whakawakia tuarua tana kereme:

Na ko ahau ko Hone Eruini Maketana, Te Tumaaki Kaiwhakawa o tana Kooti, i runga i te mana kua tukua mai

nui ki ahau mo taua mahi ka whakakahore atu nei i taua tono.

He mea tuhituhi i Poneke, i te 15 o nga ra o Hune, 1885.
 Naku, NA TE MAKETANARA,
 Tumuaki Kaiwhakawa.

KOOTE WHENUA MAORI, NIU TIRENI,
 TAKIWA O AKARANA.

I RUNGA i tetahi whakataunga a te Kooti i timata nei tona tuunga ki Kemureti, i te Takiwa o Waikato, i te 17 o nga ra o Pepuere, 1885, i runga hoki i te whakaturanga o tetahi kereme mo te wehewehenga o tetahi pihi whenua i roto i taua Takiwa o Waikato ano ko Te Whetu Nama 3, te ingoa :

I runga hoki i te tono whakawa tuarua a Ngahaki Te Kauru me etahi atu, kia whakawakia tuarua taua kereme :
 Na ko ahau ko Hone Eruini Maketanara Te Tumuaki Kaiwhakawa o taua Kooti i runga i te mana kua tukua mai nei ki ahau mo taua mahi ka whakakahore atu nei i taua tono.

He mea tuhituhi i Poneke, i te 15 o nga ra o Hune, 1885.
 Naku, NA TE MAKETANARA,
 Tumuaki Kaiwhakawa.

“ **T** E Ture Reiti i nga Whenua o te Karauna me nga Whenua Maori, 1882,” me te Ture Whakatikatika i taua Ture.

Ki te tangata nana, ki nga tangata ranei na ratou nga whenua kua whakahuatia i roto i nga rooru whakaatu i nga utu o nga whenua Maori, kua tukua atu nei ki nga poari takiwa e mau nei nga ingoa i roto i te Kupu Apiti ki tenei, i raro i nga tikanga o nga Ture kua whakahuatia i runga ake nei me era atu Ture katoa e pa ana e whai tikanga ana.

NOTEMEA kua tukua mai he tono ki ahau Te Minita Whakahaere i nga Moni o Niu Tireni, e mau nei toku ingoa i raro iho nei, e nga poari takiwa e tetahi tangata ranei mo te taha ki a ratou, i raro i nga tikanga o “Te Ture Reiti i nga Whenua o te Karauna me nga Whenua Maori, 1882,” kia utua nga reiti e meingatia ana kia utua i runga i nga tikanga o aua rooru :

He panuitanga tenei ki i a koutou ki ia tangata ki ia tangata o koutou, kia mohio ai koutou kua takoto nga rooru o nga whenua Maori ki nga tari o aua poari takiwa, ko aua rooru he mea tuhi ki te reo Maori, a e whakaatu ana hoki i nga utu o nga whenua Maori kua whakahuatia i runga i aua rooru.

Na, he tono tenei ki a koutou ki ia tangata ki ia tangata hoki o koutou nga tangata na ratou aua whenua kia utua e koutou aua reiti a te 22 o nga ra o Hune, 1885, i mua mai ranei o taua ra, me utu e koutou aua moni reiti i te tari o te poari o te takiwa i takoto ai aua whenua, tena te whakaaturanga kei te Kupu Apiti.

KUPU APITI.

Te Ingoa o te Poari Takiwa.	Te Tari o te Paori Takiwa e utua ai nga Moni Reiti.
Rori Poata o Manganui ..	Midhirst.
Kaute Kaunihera o Coromandel ..	Coromandel.
Rori Poata o Mangawhero ..	Wanganui.
Rori Poata o Masterton ..	Masterton.
Rori Poata o Pelorus ..	Hawkeock, Marlborough.

He mea tuhi nei toku ingoa i tenei te tekau ma whitu o nga ra o Hune, 1885.

JULIUS VOGEL.

I taia i runga i te Mana o te Kawanatanga o Niu Tireni e GEORGE DIBSBURY, Kai-ta o te Kawanatanga, Poneke.